

روش‌های خرید و پرداخت

در

بازرگانی بین‌المللی

مؤلفان

پیمان رضایی، رحیم محترم

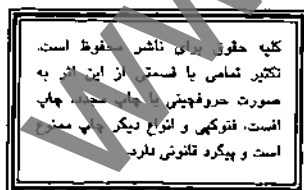
با نگاهی تحلیلی و کاربردی بر روش‌های بروات وصولی و اعتبارات اسنادی
مستند بر مقررات بین‌المللی و داخلی

بررسی جدیدترین روش پرداخت معرفی شده توسط اتاق
بازرگانی بین‌المللی (BPO)

روش‌های خرید و پرداخت در بازرگانی بین‌الملل: با نگاهی تحلیلی و کاربردی بر روش‌های پروات وصولی و اعتبارات اسنادی: بررسی جدیدترین روش پرداخت معرفی شده توسط اتاق بازرگانی بین‌المللی (BPO) / پیمان رضایی، رحیم محترم.	سرشناسه
تهران: انتشارات آترا، ۱۳۹۱.	عنوان و نام پدیدآور
۱۹۲ ص: مصور، جدول: ۵/۲۱X۵/۱۴ س.م.	مشخصات نشر
۹۷۸-۶۰۰-۶۴۲۵-۰۷-۸	مشخصات نامبری
افیا	شابک
روش پرداخت معرفی شده توسط اتاق بازرگانی بین‌المللی (BPO).	وضعیت فهرست‌نویسی
اعتبار اسنادی	عنوان دیگر
اعتبار نامه‌ها	موضوع
پروت اوزی	موضوع
محترم آقا، رحیم، ۱۳۹۰.	شناسه افزوده
۹۷۸-۶۰۰-۶۴۲۵-۰۷-۸	رده‌بندی کنگره
۳۳۲/۷	رده‌بندی دیویی
۲۹۱۷۴۲۰	شماره کتابشناسی ملی

انتشارات آترا

روش‌های خرید و پرداخت در بازرگانی بین‌الملل	نام کتاب
انتشارات آترا	ناشر
پیمان رضایی-رحیم محترم	مؤلفان
۱۳۹۱	چاپ اول
۱۰۰۰ جلد	تیراژ
پروین	چاپ و صحافی
۷۰۰۰ تومان	قیمت
۹۷۸-۶۰۰-۶۴۲۵-۰۷-۸	شابک
978-600-6425-07-8	ISBN

مرکز پخش:

انتشارات آترا (دیانته) میوان انقلاب، ابتدای جمالزاده جنوبی، کوچه جهانگرد، شماره ۱۳

تلفن: ۶۶۹۲۲۰۸۲ نمابر: ۶۶۹۲۹۸۸۹

مقدمه

در دو دهه گذشته، روشهای تبادل کالا و پول در بازرگانی بین المللی تغییرات بنیادی داشته است. مرزهای میان کشورها و قاره ها در تعاملات وسیع بازرگانی معنی خود را از دست داده اند و دو پدیده جهانی شدن و توسعه فناوری ها در کنار هم باعث افزایش حجم بازرگانی بین المللی شده اند. به طور کلی، که حجم صادرات کلیه کشورها از رقم ۳۱۴ میلیارد دلار در سال ۱۹۷۰ به ۲۷ هزار میلیارد دلار در سال ۲۰۱۲ رسیده است. پیش بینی می شود که پس از گذر از دوران شکوفایی بازرگانی بین المللی در سال ۲۰۲۵، حجم بازرگانی بین المللی ۷۳ درصد رشد داشته و به ۴۸ هزار میلیارد دلار برسد.

در بازرگانی بین المللی مواردی نظیر نحوه دریافت کالا، حمل و نقل کالا و ترخیص کالا جهت صادرات یا واردات اهمیت بیشتری پیدا می کنند. اما همواره کلیه طرفین موضوع «روش پرداخت» را به عنوان پیچیده ترین و مهم ترین مسئله در نظر می گیرند. عنوان روش پرداخت در برگزیده اکثر فرایندهای خرید و فروش است و با تغییر آن کلیه فرایندهای بازرگانی مربوطه نیز تحت تاثیر قرار می گیرند.

همواره در بحث بازرگانی که همان بحث تبادل کالا و پول می باشد، طرفین بازرگانی (خریدار و فروشنده) به دنبال استفاده از روشی هستند که طی آن ریسکهای بازرگانی مربوطه را به حداقل برسانند. از جانب خریدار ریسک بازرگانی عمدتاً حول دو مسئله دریافت به موقع کالا و همچنین دریافت کالا با کیفیت و کمیت درخواست شده تحلیل می گردد و در طرف مقابل مهمترین ریسک برای فروشندگان، ریسک عدم دریافت به موقع وجه کالا است.

در روشهای موجود بازرگانی بین المللی به طور مشخص چهار روش حساب باز، برات وصولی، اعتبار اسنادی و پیش پرداخت کاربرد بیشتری دارند. روشهای حساب باز و پیش پرداخت ساده ترین روشهای پرداخت هستند که بدلیل فرایندهای سریع و سهولت استفاده همواره مورد توجه بازرگانان بوده اند. به دلیل قانونمند نبودن روشهای مذکور و عدم وجود چارچوب مشخص و تدوین شده، نحوه انجام فرایندهای مذکور انعطاف پذیری بالایی برای طرفین بازرگانی داشته است. اما به سبب تحمیل عمده ریسک به یکی از طرفین، در بسیاری از کشورها کاربرد زیادی ندارند.

در مارس سال ۲۰۱۲ اتاق بازرگانی بین المللی با همکاری شبکه سوئیفت، روشی را ابداع و معرفی نمود که پیش بینی می گردد در سالهای آینده حجم اصلی بازرگانی بین المللی را به خود اختصاص خواهد داد. روش مذکور روش «تمهید پرداخت بانکی» یا BPO نام دارد. در حال حاضر کارگروه های مربوطه در حال تدوین مقررات متحدالشکل برای روش مذکور هستند که در بهار سال ۲۰۱۳ به جامعه بازرگانی دنیا ارائه خواهد شد. در این کتاب برای اولین بار به

rmohtaram@yahoo.com آماده دریافت نظرات شما عزیزان هستیم. ضمناً فایل‌های کمک آموزشی و نکات تکمیلی این کتاب نیز از طریق وب سایت www.mohtaram.ir قابل دسترسی می باشد.

در پایان از همکاری جناب آقای مهرداد ملایی که بازنگری و ویراستاری این کتاب را بر عهده گرفت و همچنین سرکار خانم ها غلامرضایی و آجرو که زحمت ویراستاری و صفحه‌آرایی کتاب را بر عهده داشتند تشکر می‌کنیم. همچنین از دوست عزیزمان جناب آقای مجید دیانت مدیر محترم انتشارات آترا که زحمات چاپ و توزیع کتاب حاضر را بر عهده گرفتند صمیمانه سپاسگزاریم. امید است این گام کوچک برای پیشرفت کشور عزیزمان ایران مقبول واقع شود.

تابستان ۱۳۹۱

فهرست مطالب

فصل اول: شناخت روش‌های پرداخت.....	۱۵
کارمزدها و هزینه‌های مرتبط با هر روش	۱۷
ریسک‌های بازرگانی و تأثیر آن در انتخاب روش پرداخت	۱۸
روش‌های انتقال بانکی و حواله‌ای	۱۹
روش حساب باز	۱۹
فرایند حساب باز	۲۰
روش پیش‌پرداخت	۲۰
فرایند روش پیش‌پرداخت	۲۱
روش‌های جلوگیری از تقلب و کلاه برداری	۲۲
روش تعهد پرداخت بانکی (BPO)	۲۳
سرویس خدمات تجاری شبکه ای سوئیفت (TSU)	۲۴
چارچوب روش BPO	۲۵
مزایای روش BPO	۲۶
پیدایش روش تعهد پرداخت	۲۶
جزئیات روش تعهد پرداخت بانک BPO	۲۷
روند اجرایی روش BPO	۲۸
صدور اسناد دیجیتال در روش BPO	۲۹
فصل دوم: روش برات وصولی	۳۳
عوامل درگیر در روش برات وصولی	۳۳
نحوه‌ی انجام روش وصولی اسنادی	۳۵
پیش‌نیازهای روش برات وصولی	۳۸
انواع حالت‌های روش برات وصولی	۳۹
تحویل اسناد در مقابل پرداخت	۳۹
تحویل اسناد در مقابل قبولی	۴۰
تحویل اسناد در مقابل اخذ تعهد از خریدار	۴۳
انواع وصولی	۴۴
وصولی اسنادی	۴۴
وصولی ساده	۴۴
روند انجام ثبت سفارش برات وصولی	۴۵

انجام اقدامات اولیه‌ی خریدار.....	۴۵
اقدامات مربوط به ثبت سفارش برات وصولی اسنادی.....	۴۵
مرحله‌ی وصول اسناد.....	۴۶
نکات حائز اهمیت در رابطه با ثبت سفارش برات وصولی.....	۴۶
تزیل اسناد تجاری Discount.....	۴۷
فصل سوم: اعتبار اسنادی و مفهوم آن.....	۵۵
فرایند کلی روش اعتبار اسنادی.....	۵۶
تعریف روش اعتبار اسنادی.....	۵۸
معایب روش اعتبار اسنادی.....	۵۸
اعتبار اسنادی در ایران.....	۵۹
سیر بازنگری مقررات متداول شکل اعتبارات اسنادی (UCP).....	۶۰
فصل چهارم: اعتبار اسنادی و مراحل مختلف آن.....	۶۳
توافقات خریدار و فروشنده جهت استفاده از روش اعتبار اسنادی.....	۶۴
مقدمات و پیش نیازهای لازم جهت گشایش اعتبار.....	۶۵
فرم گشایش اعتبار.....	۶۹
فرم تعهد قبول نوسانات نرخ ارز.....	۶۹
فرم پذیرش بازرسی قبل از حمل.....	۷۰
فرم قرارداد تسهیلات (مشارکت مدنی، جعاله و غیره).....	۷۰
فرم تعهد ارائه‌ی جواز سبز گمرکی.....	۷۰
اخذ مصوبه‌ی اعتباری.....	۷۰
گشایش اعتبار اسنادی.....	۷۱
انتخاب بانک کارگزار جهت ابلاغ.....	۷۱
انتخاب بانک کارگزار جهت معامله‌ی اسناد.....	۷۲
وظایف بانک معامله کننده.....	۷۲
انتخاب بانک کارگزار جهت پوشش وجه اسناد.....	۷۴
تهیه پیام گشایش اعتبار.....	۷۵
ابلاغ اعتبار به فروشنده.....	۷۵
بررسی پیام ابلاغ شده‌ی گشایش اعتبار توسط فروشنده.....	۷۵
درخواست اصلاحیه در صورت لزوم.....	۷۶
قبول شرایط توسط فروشنده.....	۷۷
تهیه‌ی اسناد درخواست شده توسط فروشنده.....	۷۸

۷۸	مراجعه به نهادها و سازمان‌های ذی‌ربط جهت تهیه و یا تأیید اسناد
۷۹	ارائه و معامله‌ی اسناد
۷۹	ارائه‌ی اسناد توسط فروشنده به بانک معامله کننده
۸۰	بررسی اسناد توسط بانک معامله کننده
۸۱	تأیید اسناد و یا اعلام مغایرت اسناد
۸۲	ارسال یا تأیید مطابقت اسناد
۸۲	ارسال اسناد همراه با ذکر مغایرت‌های اسناد
۸۲	ارسال اسناد بدون اعلام نظر صریح
۸۳	پرداخت وجه اسناد و یا پذیرش پرداخت در سررسید توسط بانک معامله کننده
۸۳	ارسال اسناد به بانک گشایش کننده
۸۴	وصول اسناد توسط بانک گشایش کننده
۸۴	بررسی اسناد توسط بانک گشایش کننده
۸۴	اعلام مطابقت یا مغایرت اسناد با شرایط اعتبار
۸۶	اعلام وضعیت اسناد به خریدار
۸۶	پرداخت اعتبار
۱۰۳	فصل پنجم: اعتبار اسنادی و استفاده از شبکه سوئیفت
۱۰۳	شناخت سیستم سوئیفت
۱۰۵	گروه‌بندی پیام‌های سوئیفتی مورد اشاره به ترتیب زیر تفکیک شده‌اند:
۱۰۵	پیام گشایش (MT 700)
۱۰۵	پیام مکمل گشایش (MT 701)
۱۰۶	پیام پیش آگهی (MT 705)
۱۰۶	پیام اصلاحیه (MT 707)
۱۰۷	پیام گشایش با واسطه (MT 710)
۱۰۷	پیام مکمل گشایش با واسطه (MT 711)
۱۰۷	پیام انتقال اعتبار (MT 720)
۱۰۸	پیام مکمل پیام انتقال اعتبار (MT 721)
۱۰۸	پیام تأیید اعلام وصول (MT 730)
۱۰۸	پیام قبول اسناد مغایر (MT 732)
۱۰۸	پیام عدم قبول اسناد مغایر (MT 734)
۱۰۹	پیام پوشش اعتبار (MT 740)
۱۰۹	پیام اعلام مغایرت توسط بانک معامله کننده (MT 750)

پیام اعلام مطابقت اسناد توسط بانک معامله کننده (MT 754)	۱۱۰
پیام ابطال اعتبار (MT 792)	۱۱۰
پیام عمومی (MT 799)	۱۱۰
بررسی و تحلیل مفاد پیام گشایش (MT 700)	۱۱۰
فیلدهای پیام گشایش	۱۱۱
فصل ششم: انواع اعتبار اسنادی	۱۳۷
انواع اعتبارات اسنادی از نظر زمان و دوره پرداخت	۱۳۸
اعتبار اسنادی نقدی یا دیداری	۱۳۸
اعتبار اسنادی نسبه در قالب اعتبار فروشنده	۱۳۸
اعتبار اسنادی مدت دار	۱۴۰
اعتبار اسنادی قبولی	۱۴۰
اعتبار اسنادی نسبه در قالب اعتبار خریدار	۱۴۰
اعتبارات اسنادی گشایش شده از محل خطوط ریفاینانس خارجی	۱۴۱
اعتبار اسنادی از نظر نحوه و چگونگی پرداخت	۱۴۴
اعتبار اسنادی گردان غیر تجمعی	۱۴۵
اعتبار اسنادی گردان تجمعی	۱۴۶
اعتبار اسنادی با معامله	۱۴۷
اعتبار اسنادی اقساطی	۱۴۸
اعتبار اسنادی با خط قرمز	۱۴۸
اعتبار اسنادی با عبارت خط سبز	۱۵۰
انواع اعتبار اسنادی در روش های تجاری واسطه ای	۱۵۰
جایگاه واسطه ها در بازرگانی بین الملل	۱۵۰
اعتبار اسنادی قابل انتقال	۱۵۱
فرایندهای اعتبار اسنادی قابل انتقال	۱۵۳
اعتبار اسنادی اتکائی	۱۵۷
طرفین درگیر در روش اعتبار اسنادی اتکائی	۱۵۸
انواع اعتبارات اسنادی اتکائی	۱۵۹
متجانس	۱۵۹
غیرمتجانس	۱۵۹
تفاوت های اعتبار اسنادی اتکائی با اعتبار اسنادی قابل انتقال	۱۵۹
روند اعتبارات اسنادی اتکائی	۱۶۰

۱۶۰	سایر انواع اعتبار اسنادی
۱۶۱	اعتبار اسنادی ضمانتی
۱۶۳	فصل هفتم: اسناد حمل و نقش آن در روش اعتبار اسنادی
۱۶۴	دلایل اهمیت اسناد در بازرگانی بین‌الملل
۱۶۴	صادر کننده‌ی اسناد
۱۶۴	امضای اسناد
۱۶۵	اسناد اصل و کپی
۱۶۵	تأیید و تصدیق اسناد
۱۶۶	اصلاح اسناد
۱۶۶	زبان اسناد صادره
۱۶۶	بررسی برخی از اسناد مورد استفاده در بازرگانی بین‌الملل
۱۶۷	سیاهه‌ی تجاری (فاکتور)
۱۶۸	گواهی بازرسی
۱۶۹	اسناد مرتبط با حمل کالا
۱۷۰	بارنامه
۱۷۲	راهنامه دریایی غیرقابل معامله
۱۷۳	بارنامه‌ی حمل در بست
۱۷۴	سند حمل قطار
۱۷۵	راهنامه‌ی حمل زمینی تحت کنوانسیون CMR
۱۷۵	بارنامه‌ی حمل مرکب فیاتا
۱۹۱	منابع و مأخذ